

## 14. Történetek a magyarok eredetéről. (TK. 104-110. oldal)

[https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem\\_5\\_nat2020\\_b/lecke\\_05\\_014](https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_5_nat2020_b/lecke_05_014)

1. A hun-magyar eredettörténet a krónikákban: Hunor, Magor, Csaba királyfi.
  - Egy nép legrégebbi történetét mondák és mítoszok őrzik.
  - A magyarok származását mondja el a csodaszarvas monda.
  - Ménrótnak (Nimród) és Enethnek két fia volt **Hunor és Magor**, akiktől a hunok és a magyarok származnak.
  - **Csaba királyfi** (Attila fejedelem fia).
2. A mondai hagyomány és a nyelvi hasonlóságok –ellentét vagy nem ellentét?
  - *Ősi magyar mondák* szerint: a **magyarok a hunoktól származnak**.
  - *Idegen írók*: a magyarokat rokonsága hozzák az onogurokkal, avarokkal, türkökkel.
  - *Nyelvészek*: a finnugor nyelvcsaládba sorolták. (*fej, haj, fecske, egér, ház, kenyér, fiú*).
  - *Őseink vándorlásaik során több néppel találkoztak és keveredtek*.
  - A „magyar” népnév hunokól származik. 528 táján Kutrigur hun királyt hívták **Magyarnak** (Maugeris= Mogyeri).
3. A magyarok életmódja:
  - Az **ősmagyarok pásztorkodással** (ló és szarvasmarha, juh) foglalkoztak.
  - Az **állattartás mellett földműveléssel és vadászattal is foglalkoztak, ezt félnomád életmódnak** nevezzük.
  - Jurtákban éltek, aminek falát nemezből készítették.
  - A jurták mellett még veremházakat is építettek.
4. Nagycsalád, nemzetség, törzs:
  - A régi magyarok **nagycsaládokban** éltek: (3-4 nemzedék, tehát 20-25 ember)
  - A nagycsaládok nemzetségeket alkottak (közös leszármazás)
  - A **nemzetségek törzsekbe** szerveződtek, élén törzsfővel.
  - A **7 törzs neve**: *Nyék, Megyer, Kürtgyarmat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi*.
  - A IX. században a Megyer (Magyar) nemzetség által szervezett **Megyer törzs** jutott uralomra.
  - A magyar nevet később az egész nép átvette.

5. Államalapítás Etelközben:

- A Kaukázustól és a Fekete-tengertől északra levő szállásterület keleti része Levédia, a nyugati Etelköz. (Folyóköz)
- Etelközben lett a magyarok első fejedelme Álmos vezér, akinek a többi vezér hűségét fogadott, ez volt a vérszerződés.
- A magyar törzsekhez a kabarok is csatlakoztak.
- A 7 vezér: Álmos, Előd, Ond, Kond, Tas, Huba, Tétény (Töhötöm).

6. Miért Álmos? A turul jövődölés.

- Álmos a hagyomány szerint Attila hun királytól származott.
- Álmos a IX. században volt egyeduralkodó, őt fia Árpád követett.
- Árpád leszármazottai 1301-ig uralkodtak a magyarok felett.

**Az első leckéhez kapcsolódó videófilmek hivatkozásokkal:**

Rege a csodaszarvasról. <https://www.youtube.com/watch?v=rzvxaedoQaU>

Hunor és Magyar. <https://www.youtube.com/watch?v=s9eSolahj38>

A magyarság eredete. <https://www.youtube.com/watch?v=v41fw1kHY5c>

A hun-magyar rokonság. [https://www.youtube.com/watch?v=sjpHklp\\_qJg](https://www.youtube.com/watch?v=sjpHklp_qJg)

A magyar népvándorlás. <https://www.youtube.com/watch?v=eYDOO7Cw3NE>

Lovakon nyergekben. <https://www.youtube.com/watch?v=-iRHDfnQCJs>

Attila, a hunok legendás királya. <https://www.youtube.com/watch?v=tpuKjwb5jxs>

Árpád nagyfejedeleme. <https://www.youtube.com/watch?v=bOLyl8HeFlo>

Mi az Árpád-ház? <https://www.youtube.com/watch?v=0Wv3Mf-GLhg>